

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉSI KONCEPCIÓ

2007

Készült: MEDINA község közigazgatási területére vonatkozóan az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. építési törvény és a 235/1997 kormányrendelet (OTÉK) alapján

Készítette:

Varga Jenő, Varga Lajos

Településfejlesztési koncepció és stratégiai program

BEVEZETÉS

A településrendezés eszközeit az épített környezet védelméről és alakításáról szóló 1997. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: törvény) 7.§. (3) bekezdése határozza meg a következők szerint:

- a) településfejlesztési koncepció (TFK)
- b) településszerkezeti terv (TSZT)
- c) szabályozási terv (SZT)
- d) helyi építési szabályzat (HÉSZ)

FOGALOM MEGHATÁROZÁSOK

Településfejlesztés: a településre kiterjedő társadalmi, tervezési, gazdasági, műszaki, jogi és környezeti viszonyainak a javítása, a település fenntartó fejlődésének a biztosítása.

(Az 1996. évi XXI. törvény I., fejezet Általános rendelkezések 1.§. (3) bekezdése szerint "A településfejlesztésre és a településrendezésre külön törvény rendelkezései az irányadók." Megjegyezzük, hogy a hivatkozott "Településügyi törvény" még nem került a Parlament elé). Ezért a tanulmányban foglaltak inkább ajánlásnak tekintendők a törvény megalkotásához, illetve megalkotásáig.)

Településfejlesztési koncepció: a település társadalmi, gazdasági, ökológiai, település-földrajzi, demográfiai és infrastrukturális helyzetének elemzésére alapozott, a lakosság és az érdekképviselői szervek bevonásával készített, a település hosszú távú fejlődését meghatározó, a helyi képviselő-testület által elfogadott dokumentum. (Az 1997. évi LXXVIII. törvény I. fejezet fogalom-meghatározások I. fejezet 2. §. 26. pontja szerint: "Településfejlesztési koncepció: a településrendezési tervet megalapozó, az önkormányzati településfejlesztési döntéseket rendszerbe foglaló, **önkormányzati határozattal jóváhagyott dokumentum**", valamint a II. fejezet, A TELEPÜLÉSRENDEZÉS, A településrendezés célja, feladata és eszközei 7.§. (3) bekezdés szerint:

"(3) A településrendezés eszközei:

- a) településfejlesztési koncepció, melyet a települési önkormányzat képviselő-testülete **határozattal állapít meg** (2. §. 26. pont)"
- b) annak ellenére, hogy a jelenleg hatályos törvények, csak a "településfejlesztési koncepció" fogalmát rögzítik, szükségesnek tartjuk a településfejlesztési terv(ek) fogalmi meghatározását is.

A településfejlesztési tervek: a település helyi társadalmi-gazdasági fejlesztési elképzelései (írásban és rajzban rögzített) a település fenntartó fejlődésének megalapozására.

TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS

Célok és feladatok

A településfejlesztés céljai:

- a lakosság életminőségének, ellátási és környezeti viszonyainak javítása
- a települések fenntartó fejlődésének a biztosítása
- a fejlődőképes gazdaság feltételeinek biztosítása
- a társadalmi, gazdasági és környezeti céloknak megfelelő térbeli szerkezet kialakítása a településeken és a terület-felhasználás fő irányainak hosszú távú meghatározása.

A településfejlesztés főbb feladatai:

- a településfejlesztési politika meghatározása,
- a településfejlesztési koncepciók, programok, tervek kidolgozása és megvalósítása
- a fejlesztési és rendezési feladatok összehangolása
- az innováció feltételeinek javítása
- a helyi közszolgáltatásoknak a szükségletek és a lehetőségek összhangját biztosító fejlesztése.

A települési önkormányzat feladata, hogy

- összehangolja a településfejlesztés helyi szereplőinek tevékenységét
- megalkotja és elfogadja a település fejlesztési koncepcióját és programját
- biztosítja a gazdasági és társadalmi szervezetek, a lakosság érdemi részvételét a település tervezésében, fejlesztésében
- meghatározza a településfejlesztést szolgáló helyi kedvezményeket és a fejlesztéseket szolgáló telek-, és helyiséggazdálkodás irányelveit
- szervezi a fejlesztési célú közhasznú foglalkoztatást.

*Medina község polgármesteri
hivatala*

A településfejlesztési koncepció tartalmi követelményeit a BM. Településfejlesztési Iroda által kiadott „Útmutató a településfejlesztési koncepció készítéséhez - településfejlesztési füzetek 24. számának figyelembe vételével állítottuk össze.)

A településfejlesztési koncepciónak tartalmaznia kell:

- a település főbb adottságait
- a település társadalmi, gazdasági, építészeti fejlődési folyamatait, a trendek elemzéséből, illetve társadalmi és gazdasági helyzetéből fakadó reális igényeket
- a főbb fejlesztési irányokat, a tervezett beruházások földrajzi helyét
- a megvalósítás tervezett időpontját
- a fejlesztések kapcsolódását a területfejlesztési tervhez.

A településfejlesztési stratégiai programnak tartalmaznia kell:

- a csatlakozási pontját a településfejlesztési koncepcióhoz
- a megelőző program eredményeinek értékelését
- a település fejlődési folyamatait a megelőző önkormányzati ciklusban, a trendek elemzéséből, illetve a gazdasági és társadalmi szervezetek, a lakosság véleményéből fakadó, az adott önkormányzati ciklusban reálisan megvalósítható igényeket
- a tervezett fejlesztési célokat azok főbb műszaki jellemzőik, a földrajzi helyük, a megvalósítás tervezett időpontja, a költségigénye, illetve a finanszírozási források megjelölésével.

A fejlesztés törvényi feltételei

A településfejlesztést több, egymással szoros összefüggésben lévő törvény és kormányrendelet szabályozza. Ezek a jogszabályok meghatározzák a települések rendezési tervei elkészítésének feltételeit, annak folyamatát. Megjelenésük szükségessé teszi, hogy a korábban készült terveket felülvizsgálják, a szükséges változtatásokat újragondolják. Megteremtik feltételeket arra, hogy az önkormányzatok a mai kor követelményeinek megfelelően egy hosszútávon is életképes, a település fejlődését tudatosan alakító és meghatározó rendezési tervet készítsenek.

Az 1996. évi XXI. törvény. a területfejlesztésről, amely szabályozza a térségfejlesztést. Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. Törvény (Építési törvény.)

253/1997 (XII. 20.) Kormányrendelet az Országos Településrendezési és Építési Követelményekről. (OTÉK)

A településfejlesztést segítik külön jogszabályban meghatározott módon egyes állami pénzalapok és ágazati fejezeti előirányzatok településfejlesztésre fordított részei.

A település területe, demográfiai adatai

Megnevezés	Mértékegység	2008	2009
Település területe	km2	22,24	22,24
Lakónépesség száma az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat)	fő	849	825
ebből 2 éves és alatti	fő	33	29
3 - 5 éves	fő	23	24
6 - 13 éves	fő	71	65
14 éves	fő	6	10
15 - 17 éves	fő	28	19
18 - 59 éves	fő	502	498
60 éves és feletti	fő	186	180
18 - 54 éves nő	fő	226	217
18 - 58 éves nő	fő	246	244
55 év feletti nő	fő	135	142
18 - 59 éves férfi	fő	249	250
18 - 62 éves férfi	fő	260	257
60 év feletti férfi	fő	78	69
Lakónépességből a nők száma az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat)	fő	428	420
Lakónépességből a férfiak száma az év végén (a népszámlálás végleges adataiból továbbvezetett adat)	fő	421	405
Élveszületések száma	fő	10	6
Halálozások száma	fő	15	13
Házasságkötések száma	eset	2	4
Válások száma	eset	3	–
Odavándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlások száma összesen)	eset	52	45
Elvándorlások száma (állandó és ideiglenes vándorlások száma összesen)	eset	61	61

Humán erőforrás adatok

Megnevezés		Mértékegység	2009. átlag	2010. átlag
nyilvántartott álláskereső	fizikai fogl.	fő	62	64
	szellemi fogl.	Fő	4	6
	összesen	fő	66	70
	ebből - férfi	fő	35	37
	- nő	fő	31	33
	Egy évnél régebb óta folyamatosan regisztrált	fő	12	13
	ebből - férfi	fő	7	5
	- nő	fő	5	8
A nyilvántartott álláskeresők közül				
ált. iskola 8 oszt.-nál alacsonyabb végzettségű		fő	4	5
általános iskolai végzettségű		fő	34	33
szakmunkásképző végzettségű		fő	20	23
szakiskolai végzettségű		fő	0	0
középiskolai végzettségű		fő	8	7
főiskolai végzettségű		fő	0	2
egyetemi végzettségű		fő	0	0
rendelkezésre állási támoga- tásban részesül	férfi	fő	8	10
	nő	fő	6	6

Gazdasági szervezetek

Megnevezés	Mérték- egység	2007	2008
Működő jogi szem. vállalkozás	db	2	3
Ebből: - Rt	db	–	–
- Kft	db	2	3
- szövetkezet	db	–	–
Működő jogi szem. nélküli vállalkozás	db	20	23
Ebből: - Bt	db	4	4
Működő társas vállalkozás	db	6	7
Működő egyéni vállalkozás	db	16	19
Működő vállalkozás összesen	db	22	26
Regisztrált jogi személyiségű vállalkozás	db	5	4
Ebből: - Rt	db	–	–
- Kft	db	5	4
- szövetkezet	db	–	–
Regisztrált jogi személyiség nélküli vállalkozás	db	75	78
Ebből: - Bt	db	4	5
Regisztrált társas vállalkozás	db	10	10
Regisztrált egyéni vállalkozás	db	70	72
Regisztrált vállalkozás összesen	db	80	82
Ebből: o és ismeretlen fős	db	13	18
1-9 fős	db	65	63
10-19 fős	db	2	1
20 és több fős	db	–	–
Regisztrált vállalkozás:			
a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászatban	db	45	47
az iparban	db	4	4
az építőiparban	db	6	4
a kereskedelem, gépjárműjavításban	db	9	10
a szállítás, raktározásban	db	–	1
a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátásban	db	1	1
az információ, kommunikációban	db	–	–
a pénzügyi, biztosítási tevékenységben	db	1	1
az ingatlanügyletekben	db	4	3
a szakmai, tudományos, műszaki tevékenységben	db	3	3
az adminisztratív és szolg. támogató tevékenységben	db	–	–
a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosításban	db	–	–

az oktatásban	db	3	3
a humán-egészségügyi, szociális ellátásban	db	1	1
a művészet, szórakoztatás, szabadidő nemzetgazdasági ágban	db	5	6
az egyéb szolgáltatásban	db	–	–
az egyéb tevékenységben	db	–	–
Regisztrált társas vállalkozás:			
a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás, halászatban	db	2	2
az iparban	db	–	–
az építőiparban	db	3	2
a kereskedelem, gépjárműjavításban	db	1	2
a szállítás, raktározásban	db	–	–
a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátásban	db	1	1
az információ, kommunikációban	db	–	–
a pénzügyi, biztosítási tevékenységben	db	–	–
az ingatlanügyletekben	db	1	1
a szakmai, tudományos, műszaki tevékenységben	db	1	1
az adminisztratív és szolgáltatást támogató tevékenységben	db	–	–
a közigazgatás, védelem, kötelező társadalombiztosításban	db	–	–
az oktatásban	db	–	–
a humán-egészségügyi, szociális ellátásban	db	1	1
a művészet, szórakoztatás, szabadidő nemzetgazdasági ágban	db	–	–
az egyéb szolgáltatásban	db	–	–
az egyéb tevékenységben	db	–	–
Regisztrált nonprofit szervezetek száma (év végén)	db	8	9
Regisztrált gazdasági szervezetek száma	db	91	94
Regisztrált költségvetési szerv és intézménye	db	3	3

A **regisztrált gazdasági szervezet** a megfigyelés időpontjában jogilag - adminisztratív nyilvántartások szerint - létező egység, azaz adószámmal rendelkező gazdasági szervezet, beleértve az adott időpontban csőd-, felszámolási és végelszámolási eljárás alatt állókat is. **Működő vállalkozás** az, amely a tárgyévben, illetve az előző év során adóbevallást (társasági adó, áfa stb.) nyújtott be, illetve statisztikai adatszolgáltatást teljesített, valamint a tárgyévben, illetve az azt megelőző év során alakult. A költségvetési és társadalombiztosítási, a nonprofit, a munkavállalói rész tulajdonosi program (MRP) szervezeteinél, valamint 1998-tól a lakásszövetkezeteknél, építőközösségeknél, társasházaknál ilyen megkülönböztetést nem alkalmazunk, a regisztrált szervezeteket működőnek tekintjük.

Lakáshelyzet, közműellátás

Megnevezés	Mértékegység	2008	2009
Lakásállomány	db	351	349
Épített lakások száma (üdülők nélkül)	db	–	–
Épített üdülőegységek száma	db	–	–
Az év folyamán épített lakóépületek száma (üdülők nélkül)	db	–	–
Az év folyamán épített, gázvezetékekkel ellátott lakások száma (ün)	db	–	–
Az év folyamán épített, fürdőszobával ellátott lakások száma (ün)	db	–	–
Az év folyamán épített, közüzemi vízvezetékekkel ellátott lakások száma (üdülők nélkül)	db	–	–
Az év folyamán épített, közcatornával ellátott lakások száma			
Az év folyamán épített háromszobás lakások száma (a két és félszobásokkal együtt, üdülők nélkül)	db	–	–
Az év folyamán épített négy és több szobás lakások száma (a három és félszobásokkal együtt, üdülők nélkül)	db	–	–
Az év folyamán természetes személy által épített lakások száma	db	–	–
Az év folyamán saját használatra épített lakások száma	db	–	–
Az év folyamán családi házas formában épített lakások száma (üdülők nélkül)	db	–	–
Az év folyamán épített lakások átlagos alapterülete (üdülők nélkül)	m ²	–	–
Az év folyamán megszűnt lakások száma (üdülők nélkül)	db	–	2
Háztartásoknak szolgáltatott víz mennyisége	1000 m ³	24,9	26
Üzemelő közkifolyók száma	db	5	5
Közüzemi ivóvízvezeték-hálózat hossza	km	5,8	5,8
Közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma	db	269	299
Összes szolgáltatott víz mennyisége	1000 m ³	28,5	27
Közcatornába elvezetett összes szennyvíz mennyisége	1000 m ³	16	22
Közüzemi szennyvízcsatorna-hálózat hossza	km	7,6	7,6
Közcatornahálózat hosszából elválasztó rendszerű szennyvízcsatorna hossza	km	7,6	7,6
Közcatornahálózatba bekapcsolt lakások száma	db	137	168
Háztartási villamosenergia fogyasztók száma	db	363	366
A háztartások részére szolgáltatott villamosenergia mennyisége	1000 kWh	861	812
Az összes szolgáltatott vezetékes gáz mennyisége	1000 m ³	198	207,7
Az összes szolgáltatott gáz mennyiségéből a háztartások részére szolgáltatott gáz mennyisége	1000 m ³	155	172,2
Az összes gázcsőhálózat hossza	km	10,8	10,8
Összes gázfogyasztók száma	db	136	137
Háztartási gázfogyasztók száma	db	151	152
Gázzal fűtött lakások száma	db	108	109

Egészségügy, szociális ellátás

Megnevezés	Mérték- egység	2008	2009
Háziorvos	fő	1	1
Házi gyermekorvos	fő	–	–
Körzeti ápolónő	fő	1	1
Háziorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak	eset	8 334	6 772
Házi gyermekorvosi ellátásban a megjelentek és a meglátogatottak	eset	–	–
Működő kórházi ágy	db	–	–
Működő bölcsőde	db	–	–
Időseket (is) ellátó nappali intézmények száma	db	–	–
Idősek nappali ellátásában részesülők száma	fő	–	–
Szociális étkeztetésben részesülők száma	fő	19	24
Házi segítségnyújtásban részesülők száma	fő	–	–
Gyógyszertárak száma (humán)	db	–	–
Fiókgyógyszertárak száma (humán)	db	–	–

Oktatás, közművelődés

Megnevezés	Mérték- egység	2008	2009
Óvodai feladatellátási hely	db	1	1
Óvodai férőhely	fő	25	25
Óvodába beírt gyermek	fő	18	20
Óvodai gyermekcsoport	db	1	1
Óvodapedagógus	fő	2	2
Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás	fő	–	–
Általános iskolai feladatellátási hely	db	1	1
Általános iskolai osztályterem	db	4	2
Általános iskolai főállású pedagógus	fő	3	3
Általános iskolai tanuló	fő	19	13
ebből napközis	fő	16	13
első osztályos	fő	2	3
Általános iskolai osztály	db	1	1
Gyógypedagógiai oktatásban részesülő általános iskolai tanuló	fő	–	–
Középiskolai, szakiskolai feladat-ellátási hely	db	–	–
Számítógéppel ellátott közoktatási intézmények száma (intézmény székhelye szerint)	db	–	–
Számítógépek száma a közoktatási intézményekben	db	–	–
Internettel ellátott feladatellátási helyek száma a közoktatási intézményekben	db	1	1
Könyvtárral ellátott közoktatási intézmény (intézmény székhelye szerint)	db	–	–
Tornateremmel, tornaszobával ellátott közoktatási intézmény (intézmény székhelye szerint)	db	–	–
Tornatermek, tornaszobák száma a közoktatási intézményekben	db	–	–

Medina bemutatása, története:

A település az 1400-as évek elejétől lakott. Szokatlan hangzású neve megegyezik az iszlám vallás történetéből ismert közel-keleti – ma szaúd-arábiai – városéval, melynek eredetét illetően több, megcáfolhatatlanul nem is mindig igazolható, elképzelés ismert. Egy 1394-ben kelt oklevél egyházi birtokként említi. A falu neve 1445-ban szerepel első ízben egy iraton, mégpedig Mede formában, majd egy évvel később Medejként írják egy oklevélen. A szó töve – med – szárazat, kiszáradót jelent. Ez a név illeti is a településre, hiszen a környező sárvíz uralta a vidéket, végtelen mocsárvilágával. Nem kizárt, hogy ennek egy változata a községnév mai alakja.

Egy 1829-ben kelt feljegyzésben viszont arról olvashatunk, hogy a mai Halom-hegyen (Kilátóhegyen) tanyázott annak idején seregével egy török basa, és ő is lehetett a névadó, erre utalhat a keleti hangzású név. A településen ma is élő szerbek viszont a török kiűzése után betelepülő őseikhez kötik a névadást: nyelvükben a méd szó mézet jelent. Megjegyzendő, hogy akkoriban jóformán minden medinai család foglalkozott méhészettel. (Med, Mede, Méd, Medina?) A terület a XIV. század végéig egyházi birtok volt, a szekszárdi apátsághoz tartozott. A környék azonban a mohácsi csatavesztés után gyorsan és teljesen elnéptelenedett. Későbbi birtokosai, a Gindly testvérek telepítették újjá, majd 1699-től horvátországi és szerémségi görögkeleti vallású szerbek, illetve 1737-től Cecéről, református magyarok költöztek a mezőgazdasági szempontból jó adottsággal rendelkező településre. Az újratelepítés, egymást váltó földesurak, egymást váltó földesurak szervezésében a XVIII. század végétől Kölesdről és Varsád környéki, elsősorban evangélikus németek érkeztek, akik gyorsan beolvadtak a már itt élő református magyarságba. Az 1767-es urbárium szerint 78 család élt a településen, ahol nem sokkal később magyar és szerb iskola működéséről egyaránt szólnak levéltári adatok. Lakói mezőgazdaságból éltek, ezen belül kiemelkedő ágazat volt a szőlőtermesztés. Többek között ennek is köszönhető, hogy Medina- Szőlőhegyen, mely külterületnek minősül, még mindig több, mint 100-an élnek. A falu építészeti látnivalói között megemlítendő az 1856-ban elkészült, klasszicista stílusú görögkeleti-, a késő barokk XVIII. század végi református templom, a lantablakkal épült XVIII. századi római katolikus kápolna és a klasszicista stílusú Apponyi-kastély; mind a négy épület szerepel az országos műemléki jegyzékben. A falu természeti értékei között kell szólni a Kápolnai-hegyről – a szőlőtermesztés medinai központjáról – , melyet reggeltől estig bearanyoznak a nap sugarai, valamint a falu alatt folyó Sióról, és Sárvízről.

A 14 településből álló szekszárdi történelmi borvidék Zombai Hegyközségéhez tartozó területen a mai napig jelentős tevékenységnek számít a szőlőtermesztés, a borászat. A szőlő, és a szép környezet az utóbbi években németeket is ide vonzott, akik több családi házat megvásároltak, majd azokat felújították. A legismertebb közülük az un. „papagájház” ahol a tulajdonos madarakat, elsősorban papagájokat tenyészt.

A „Papagájház” Medina - Szőlőhegyen

Szövetkezet 1960-ban alakult a községben, amely a jó adottságú talajon kedvező eredménnyel gazdálkodott. A további fejlődés reményében előbb egyesült a medina-szőlőhegyi, majd később a szedresi

termelőszövetkezettel. Ez utóbbi nem bizonyult jó döntésnek, hiszen már a rendszerváltás előtt komoly gondok jelentkeztek, a tagság folyamatosan csökkent, végül a 90-es évek elején megszűnt a szövetkezet. Ma a privatizált területeken térszövetkezet, terményszárító és sertéstelep működik. Medina Tolna megyében Szekszárdtól kb. 20 km-re, északra fekszik. Vasútállomása nincs, vonatra a 7 km távolságban található Szedresen lehet felszállni. Közúti megközelíthetősége azonban két irányban is kedvező, a buszjáratok kielégítik az igényeket. A ma már körjegyzőségben működő önkormányzat óvodát, alsó tagozatos általános iskolát, orvosi rendelőt, művelődési házat és könyvtárat tart fenn. Az egészségügyi ellátást házi orvos végzi, szakrendelésre legközelebb a megyeszékhelyen, Szekszárdon van lehetőség. Található itt néhány vegyesüzlet, vendéglátóegység is. A posta átszervezése még nem érintette a települést, így önálló épületben bonyolíthatják ügyeiket a medinaiak. Működik a községben az un. Szerb – klub, és a Siógyöngye kézműves alkotóház is, ahol a fiatalok találhatnak maguknak szabadidős elfoglaltságot. A község belterületi útjai szilárd burkolatúak. A lakók élvezhetik a vezetékes gáz előnyeit, a közelmúltban kiépült a szennyvízcsatorna-hálózat is. A lakásoknak csak 2/3- a használ vezetékes vizet, a szennyvízhálózatra 116 lakás van bekapcsolva, és kevesebb, mint 1/3 – ad (111) lakásban használnak gázt.

A közelmúltban újították fel a Sió hidat, és a régi malom, illetve a Szőlőhegyi – iskola, kápolna is új ruhát kapott. Utóbbi kettőben panzió üzemeltetése is szerepel az önkormányzat céljai között.

Az iskola jelenleg – ideiglenesen – a valamikori Apponyi-kastélyban működik, ugyanis a fejlesztések egyikeként új konyhával és ebédlővel bővítik az eredeti épületet.

Az eredeti iskola épülete, háttérben a készülő új létesítményekkel

A munkaképes lakosság elsősorban a szekszárdi üzemekben, szolgáltatóiparban és más munkahelyen jut keresethez. Többen egyéni vállalkozóként biztosítják megélhetésüket.

Az elmúlt évben – 2004 – hez képest csökkent, ennek ellenére jelentős, a munkanélküliek száma. Különösen magas az általános iskolát végzett, korábban fizikai foglalkozást betöltött férfiak körében. A szőlészet mellett egyéb mezőgazdasági tevékenységet is folytatnak. A korábban már említett sertéstelep mellett, elsősorban a falu Szedres felőli területein, a Sárvíz és a Sió csatorna közötti réteken többek között ridegtartásos birkatenyésztéssel is foglalkoznak.

Útban a nyáj hazafelé a Sárvíz hídon

A település térségi, regionális és nemzetközi kapcsolatai

A település a Dél- Dunántúli régióban *Zomba községgel körjegyzőségben* a Szekszárdi kistérséghez tartozik. Két kisebbségi önkormányzatot is választottak az itt élő kisebbségek, feladatuk a medinai szerb és cigány lakosság összefogása, képviselése. Előbbit Szokics Elekné, utóbbit Pusztai Lajos vezeti. A 37 magát szerb nemzetiséginek valló medinai lakos vallásgyakorlása, a hagyományörzés figyelemre méltó, míg a cigány kisebbség (32 fő) kevésbé összetartó. Civil és önkormányzati kezdeményezésre több, határon túli településsel tartanak kapcsolatot a Medinaiak. Közülük Borovó (horvát), Nagyszentmiklós (erdélyi), Weinheim (német) falvak küldöttségeivel évek óta kölcsönös találkozókra is sor kerül, de a közelmúltban a finnországi Lappföldről is kezdeményeztek Medinával kapcsolatfelvételt.

Az előző 3 település vonatkozásában már felmerült az írásos együttműködés lehetősége is, amely megállapodás kiszélesíthetné a kapcsolatokat. Mindezek kedvezően befolyásolhatják a község turisztikai törekvéseit is, hiszen e találkozók révén növekszik Medina külföldi ismertsége.

A település szerepe a régióban

Medina a Szekszárdi kistérséghez tartozó község. A kistérség a megye déli, dél - keleti részét foglalja magában, ide tartozik 26 település. Medina része a szekszárdi történelmi borvidéknek, de a borútba még nem tudott bekapcsolódni. Gazdasági – társadalmi mutatókat összehasonlítva ez a kistérség a megyének átlagos része. A közelben lévő laktanya korábban jelentős szerepet töltött be a falu életében. Ez a szerep a rendszerváltással folyamatosan csökkent. A közelmúltban felújított „Malom” épülete lehetőséget adott arra, hogy település a vízi-túrázók egyik állomáshelye legyen a Sió csatornán. Az épület összközművesített, vízvétel- és zuhanyzási lehetőséget biztosít, valamint a csónakok hosszabb idejű, biztonságos tárolására is alkalmas. Egyéb szolgáltatások között melegített, borút és kulturális programokhoz való kapcsolódást, lovas programokat, kerékpár- és csónakkölcsönzést, valamint horgászati lehetőséget kínálnak a prospektusok, azonban kezdetleges színvonalon. Ez utóbbi bővítését szolgálja, a Sió árterében, a 63/1 hrsz. ingatlanon kialakítandó horgásztó. Turisztikai területnek kell kijelölni a vele szomszédos 022. hrsz ingatlant

is. Az Apponyi – kastélyt (358. hrsz.) emeltszintű turisztikai, rehabilitációs központtá kell alakítani.

Az Apponyi –kastély épülete, amelyben jelenleg alsó tagozatos iskola működik

A többnyire kisparcellás területre a vörös-szőlő /Kékfrankos, Merlot,/ és a fehér-szőlő /Chardonnay, Olaszrizling, Zöld Veltelini/termelése egyaránt

jellemző. A szőlő vonatkozásában lényeges többlet van a kistérségen belül, a feldolgozó kapacitások, amelyek palackozóval is rendelkeznek, elsősorban Szekszárdon találhatóak. Az itteni termés nagy részét a helyi családi gazdaságok

dolgozzák fel, csak néhány nagyobb, pár hektáros területen termett szőlő kerül piacra. Medina közigazgatási területén alig 17 hektárnyi a kert és gyümölcsös, így szinte csak saját felhasználásra termelnek zöldségfélét, gyümölcsöt a házkörül, és a zártkertekben.

Gondosan művelt szántó és szőlők a medinai lankán

Népesség - munkaerő

A település lélekszáma a 2005. évi adatok alapján 878 fő, melyből 185 fő (21,1 %) 18 év alatti, 18-60 év közötti 492 fő (56,0 %), 60 év feletti személy 201 fő (23,2 %). Ha csak a 2004-es (875 fő) adatokat vesszük figyelembe, szemmel látható, hogy mindösszesen 3 fővel lett több a népesség létszáma, amely nem nevezhető kiugróan magasnak. 2005-ben csökkent, de még mindig jelentős a településre bevándorlók száma. Az élveszületési adatok csak igen minimális növekedést mutatnak, mindösszesen 1 fővel született több mint 2004 - ben. A halálozási adatok ennél rosszabb képet mutatnak, hiszen két év adatait összehasonlítva azt látjuk, hogy 3 személlyel több hunyt el ezen időszak alatt. Mindössze 1 házasságkötés történt, ugyanakkor 4 válás volt, ami jelentős változás, hiszen előző évben nem kellett házasságot felbontania bíróságnak. A település megtartó ereje átlagos, de figyelmeztető kell, hogy legyen, hogy nőtt az elvándorlók száma, és csökkent az odavándorlóké. Ez betudható annak, hogy kevés az olyan munkáltató, vagy nem elég erősek ahhoz, hogy a felnőtt, munkaképes munkavállalók jelentős részét helyben tudják foglalkoztatni. A kisebb vállalkozások méretükből adódóan pedig nem tudnak több szabad munkahelyet biztosítani. A településen 2004-ben 7,1 %-os volt a munkanélküliség, ami 5 % - ra csökkent 2005 - ben, hiszen a regisztráltak száma 62 főről 48-ra fogyatkozott. A rendszeres szociális segélyben részesülők aránya 1 év alatt a felére csökkent, hiszen sokan a közelben, elsősorban Szekszárdon találtak munkát.

A település gazdasága

A település adottságai elsősorban mezőgazdasági jellegűek. A részletes adatokat az alábbi táblázat tartalmazza

MEDINA község területének kimutatása				
Művelési ágak	Belterület ha	Külterület ha	Zártkert ha	Összesen ha
szántó		1414,2376	41,6482	1455,8858
gyep(rét)		53,9882		53,9882
szőlő		19,6424	32,1592	51,8016
kert			8,3751	8,3751
gyümölcsös		5,2708	4,2179	9,4887
gyep (legelő)		78,0888	7,4662	85,550
nádas				
erdő		281,1652	2,9387	284,1039
egyéb kivett	69,6445	200,5753	4,1821	274,4019
halastó				
fásított terület				
Összesen	69,6445	2052,9683	100,9874	2223,6002

A település gazdasága az alábbiakkal jellemezhető

Medinán a működő vállalkozások száma összesen 30, egy kivétellel mind jogi személyiség nélküli, többségében egyéni vállalkozás. Közülük a mezőgazdaságban 1, iparban 1, szállításban 1, az építőiparban 3, kereskedelemben, és javításban 6 és egyéb szolgáltatási területen 3 működik. Ha figyelembe vesszük környék földrajzi adottságait, nagyon kevésnek mondható a mezőgazdasági jellegű vállalkozás. Igaz ez még azzal együtt is, hogy többen őstermelőként keresik a megélhetésüket. A foglalkoztatottak száma 29 vállalkozásnál 1-9 fő közötti. Legjelentősebb cégek a Pannon- Varázs térsztaüzeme, illetve a volt tsz területén létrehozott Terményszárító kft., és a Piggy Farm sertéstelep.

A Medinai Terményszárító Kft. telephelye

A Pannon Varázs térsztaüzeme

A sertéstelep egyik épülete, a volt tsz területén (Piggy Farm)

A településen működő civil szervezetek

❖ Medina Községért Alapítvány

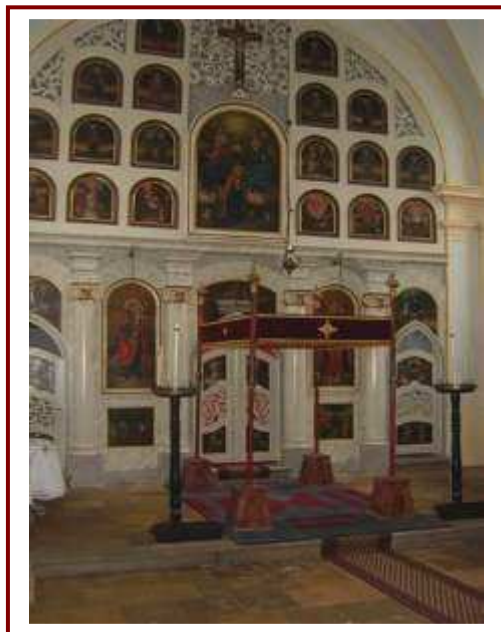
Az alapítvány kuratóriuma 5 főből áll, vezetője Götz Csabáné iskolavezető és Szalai László polgármester. A szervezet fő tevékenysége a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló gyerekek anyagi támogatása. Segítik az óvodásokat, iskolásokat a kirándulásokon való részvételben, de vásároltak már óvodai játékokat is. Jelentősége a munkanélküliek számának emelkedésével nőhet, hiszen a jövedelem elvesztésével a gyerekek is nehéz helyzetbe kerülnek. Működtetése, fenntartása éppen ezért fontos.

❖ Gazdakör

A mezőgazdaságban dolgozó emberek, vállalkozások összefogásának céljával jött létre a szervezet, melynek Mester Béla a vezetője. Annak ellenére, hogy az ágazat Medina környékén is nehézségekkel küzd, az utóbbi időben csökkent a kör tagjainak aktivitása. A munkahelyek megőrzése, vagy újak teremtése érdekében ez a szervezet is sokat tehetne a településen, éppen ezért fontos lenne, ha jelentőségének megfelelő színvonalon működne. A környéken jelentős kukorica termesztés folyik, amelynek értékesítése az itteni gazdáknak is gondot okoz. Az intervenciós szabályok további szigorítása, a felvásárlás esetleges megszüntetése tovább nehezítheti a helyzetet. Éppen ezért az összefogást érdemes végig gondolni a szőlősgazdák szempontjából is. A borúthoz való csatlakozás, mint a foglalkoztatás bővítésének egyik lehetséges iránya mindenképpen szükségessé teheti a szervezet tevékenységének fellendítését.

❖ „Sárenác” Hagyományőrző Egyesület

A település kulturális, társadalmi eseményeinek, a szerb hagyományok megőrzésének talán a legjelentősebb szereplője volt éveken keresztül a jelenleg Siklósi Krisztián által vezetett táncsoport. A korábban 80 főt is foglalkoztató csoport jelenleg szünetelteti működését, melynek újjáéledése érdekében egy alsó tagozatosokból álló előkészítő csoportot kell szervezni. A hagyományőrzés keretében működik a szerb klub, amely a templom mögött régi iskola épületében talált helyet

magának. A kevésszámú, de nemzetiségét annál inkább büszkén vállaló szerb közösségen kívül az egész település szempontjából fontos a vallás, a kultúra életben tartása.

A szerb templom csodálatos ikonosztáza

❖ Medinai Nyugdíjasok Érdekszövetsége

A Sárdiné Iker Anna által vezetett szövetség pillanatnyilag talán a legaktívabb civil szerveződés Medinán. Kirándulásaik, összejöveteleik nagy népszerűségnek örvendenek az idősebb lakosok körében. Az országosan is jellemző előregedés hatása a községben is érezhető, ezért szerepük tovább növekszik, fenntartása fontos.

❖ Medinai Polgárórség

A település legfrissebb szerveződése, amely a falu lakosságának nyugalalmát hivatott a jövőben biztosítani. Siklósi Krisztián és Kiss Gábor irányításával kapcsolódnak be a munkába a település önkéntesei.

❖ Medina-Dalmand Vadásztársaság

Nem tipikus civil szerveződés, de említésre érdemes a településen is tevékenykedő, Barakonyi Imre és Szabadi István által irányított, a jelenleg 36 fős csoport. Már csak

azért is, mert a falu turisztikai fejlesztésének egyik irányaként fontos a környékbéli erdők, vizek nagyvadas, és viziszárnyas vadászati lehetőségének kihasználása.

Az egykori „Vincellérház”, ma a vadásztársaság egyik székhelye

A település vonzereje

A település vonzerejét elsősorban szép fekvése, természeti értékei, a jó levegő és a csend jelentik. Falusias hangulattal bír, amelyet mindenképpen ki kell használni. Közel található Szekszárd, a falun mégsem érződik az urbanizáció, megmaradtak a szűk kis utcák, hangulatos tornácok házak. Ez mind érték, főleg ha karban van tartva.

Egy szépen felújított régi ház a Zrínyi utcában

A település táji, természeti adottságai, növényi- és állatvilága jelentős potenciát képvisel, sőt a turisztikai piacon akár erősségként is szerepeltethető, bár a természeti értékek megóvása prioritást élvez. A természeti kincsek, az élővilág eredeti környezetben való bemutatása a turisztikai palettát színesítheti. A borvidék híres főleg vörösboráról, és Medinán a fehérborok is népszerűek, így a borturizmus komplex kiépítése lehet az egyik fő cél. Az önkormányzat is ösztönözze az ágazatban tevékenykedőket, hogy a mostanában Szekszárd központtal alakuló borászati szövetkezetnek mind többen tagjai legyenek. A szőlő, bor iránti szeretetet ötvözni kell a gasztronómiával is. A turizmus fejlesztésének legnagyobb lehetősége a anyagi források megnyitása, illetve olyan kis- vagy éppen mikrovállalkozások számára is elérhetővé tétele jelenti, amelyek ily módon a helyi adottságokat kihasználva- kisüzemi méretben - gazdagítani tudják a turisztikai termékek kínálatát. Mindeközben megélhetést vagy kiegészítő jövedelmet biztosítanak a lakosság egy rétege számára. Nem szabad teljesen elfeledkezni Medina-Szőlőhegy adottságairól sem, ahol már több külföldi is talált magának lakó, pihenőhelyet. Vonzásának növelése érdekében meg kell oldani az összközművesítést.

A településen több olyan esemény is van, ahol a lakosságon kívül az idelátogatók is kielégíthetik szórakozási vágyaikat. Az alábbi rendezvényeket évről – évre állandó időpontban bonyolítják a szervezők, és az eddigi tapasztalatok alapján jelentőségük a továbbiakban is megmarad. Ezek az események rendszerbe foglalva tovább javítják Medina turisztikai vonzerejét, amely a munkahelyteremtés, népességmegtartás miatt is fontos.

- Borverseny – február első hetében
- Íjászverseny – májusban, „Sió-Kupa”
- Zenésztalálkozó – a medinai búcsú keretében pünkösöd 2. napján
- Táboroztatás, vizitúrák – az iskola befejezésétől augusztus 20-ig
- Szerb búcsú – a szerb pünkösöd alkalmával
- Szőlőhegyi búcsú – Teréz napján, október 15-én
- Szüreti fesztivál – szeptember vége, október eleje

A település jelenlegi helyzete, összefoglalás

A település helyzetét az alábbi összefoglaló táblázatban rögzítettek jellemzik.

Értékelt területek	1	2	3	4	5	Eltérés a megyei átlagtól
Demográfiai jellemzők				X		+
Munkaerő struktúra				X		+
Gazdasági aktivitás		X				-
Ipar súlya		X				-
Mezőgazdasági adottságok és jelentőségük				X		O
Turisztikai attraktivitás			X			-
Infrastruktúra jellemzők				X		+
Földrajzi fekvés				X		+
Együttműködés térségi szinten			X			-
Helyi adottságok			X			-

Jelmagyarázat : 1 – nagyon rossz; 2 – gyenge; 3 – közepes; 4 – jó; 5 – nagyon jó

A „+ -ok” száma és „ - ok” száma a megyei átlagtól való eltérés mértékét jelzi, a „O” az egyezőséget

Településrendezési alapelvek

A település jövőképét alakító tényezők közül legfontosabbak a következőkben felsorolt környezetalakítási elvek:

❖ A „fenntartható fejlődés” elve:

Alapelv: a település anyagi, szellemi gyarapodása követelmény, de a fejlődés fenntartása – az ökológiai környezet védelme érdekében – ésszerű önkorlátozást tesz szükségessé. Ezért a településszerkezeti terv készítése során törekedni kell a területek gazdaságos felhasználására a belterület nem hasznosított részein, lehetővé téve a természeti területek megőrzését. Tudatosítani kell a település és környezete ökológiai értékeit és sérülésének veszélyeit. Meg kell határozni a szükséges és elégséges területfelhasználási egységeket figyelemmel arra, hogy a terv nyújtson alternatívákat, a lakóterületi választékot és a befektetői választékot illetően. A településen külterület belterületbe vonására, önálló lakóövezet kialakítására, nincs szükség, hiszen az utcákban sok un. foghíjas, beépítetlen telek található. Ezen ingatlanok esetében a vezeték rendszerekkel közvetlen kapcsolat építhető ki, hiszen minden utcában fellelhetők. Ennek tudatában, a letelepedés, helyben maradás ösztönzésére, lakótelkeket kell kialakítani az 56, 138, 141, 150, 199, 200, 201, 202, 206, 207, 208,

209, 244- 251, 256, 257, 307, 308, 309, 310, 314, 315, 316, 317, 318, 322/1,322/2, 326, 331, 333, 334, 335, 312. helyrajzi számú ingatlanokon. Ennek figyelembe vételével közel 40 építési telek hozható létre.

A kialakítandó telek közül néhány itt található a Bajcsy –Zsilinszky utcában

❖ A „társadalmi részvétel” elve:

A település rendezési tervének – figyelembe véve a jogszabályokat - a falu közösségének érdekeit kell szolgálnia. A tervezésben – az állampolgári részvétel biztosítása mellett – a valamennyi társadalmi csoport igényeit össze kell hangolni. Ezek közül kiemelkednek a kisebbségi önkormányzatok, illetve a településen működő civil szervezetek.

A fejlesztésre vonatkozó hosszútávú elképzeléseket a helyben szokásos módon (falugyűlés, közmeghallgatás, szórólapok, hirdetésmények, nyilvános testületi ülések stb.) széles körben ismertetni kell, a javaslatokat a tervekészítés során figyelembe kell venni.

❖ Az „örökségvédelem” elve:

A településszerkezeti terv készítése során kiemelt figyelmet kell fordítani a művi és

természeti értékek megismertetésére és védelmére, meg kell őrizni a település hagyományos elemeit. Medinán 4 épület tartozik örökségvédelem alá. Közülük a református templom megfelelő kézben és állapotban van, ugyanakkor a szerb templom, a katolikus kápolna és az Apponyi- kastély feltétlenül felújításra szorul. A kastély környezetében (358. hrsz.) vonzó parkot kell építeni.

A Kis-Boldogasszony katolikus kápolna

❖ A „régioszemplélet” elve:

A régiók az EU csatlakozással az integrációs folyamatokban fontos szerepet kapnak, ezért az együttműködés nélkülözhetetlen. A kistérségi kapcsolatok fejlesztésével kapcsolódni kell a megye és a Dél-Dunántúli régió fejlesztési törekvéseihez, többek között közös pályázatokban való részvétellel.

❖ A magán és közösségi érdekviszonyokkal összefüggő követelmények:

Elsősorban az önkormányzati tulajdonú területek legyenek a tervezett – közösségi érdeket szolgáló – beavatkozások célpontjai. Jelentős kitörési lehetősége a településnek a falusi turizmus fejlesztése. Ennek érdekében többek között az Ady utca (382. hrsz.) és az Apponyi – kastély (358. hrsz.) közötti út kiépítésére is szükség van. A szerb (393. hrsz.) és katolikus temető (376,375. hrsz.) melletti út (415.hrsz) szilárd burkolattal való ellátása lehetővé teszi a temetők kultúrált, gépkocsival is lehetséges

megközelítését, illetve a Kossuth Lajos utcával való összekötését. Közparkot kell építeni a szerb templom mellett 114/2 hrsz. számú területen. Ugyancsak fel kell újítani a templom mögötti un. Szerb klubot (437/1. hrsz.) és a mellette lévő 437/2 hrsz. számú területet parkosítására is szükség van. Ugyanakkor a régi cselédház (357. hrsz.) állaga miatt le kell bontani.

Az örökségvédelem alá tartozó ortodox templom, előtérben a közparkká alakítandó területtel

További közparkok kialakítását javasoljuk a 40, 113 (Hőskert), 276/2, 401, hrsz. területeken. A 22, 23 hrsz. számú ingatlanokon a 26. hrsz – on található temetőhöz park és parkoló kiépítése szükséges. A Sió balpartján lévő 013. hrsz. számú területen egy olyan sportkomplexumot kell kiépíteni, amelyben sportpályák, csónaktárolók is helyet kapnak.

A Hőskert

A temető előtti parkoló helye

A Sió parton lévő 02/4-7 hrsz. (er. 02/1) és 458. hrsz. terület rekultivációja mellett a 458. hrsz-on közpark kialakítására van lehetőség. A bejárásakor felmerült, hogy a terület közelében (456.hrsz.) vélhetően melegvíz forrás is található. Ennek feltárása, majd kiépítése, akár pályázati úton is, jelentősen növeli a település turisztikai törekvéseit. *A vele szomszédos 453-455 hrsz. ingatlanokkal együtt üdülő, és más turisztikai épületek létesítésére alkalmas területet kell kijelölni.* A Halom-hegyről lefolyó esővíz, és annak hordalékának megfelelő elvezetése a 100. hrsz-on lévő árokba elengedhetetlen. Ezek az építészeti és esztétikai változások javítják a falu arculatát, azt vonzóbbá teszik, így ezek, ha hosszabb távon is, de megtérülő beruházások.

❖ A piaccgazdaság támogatásának elve:

Vállalkozásbaráttá kell tenni a települést. Az önkormányzatnak lehetőség szerint adókedvezménnyel, pályázatokban való együtt működéssel kell ösztönöznie a településre érkező befektetőket, valamint a helybéli vállalkozókat. Az infrastruktúra teljes kiépítésnek megléte jelentősen javítja a település értékét a befektetni kívánó cégek számára. A már korábban említett Medina – Szőlőhegy összközművesítése mellett, éppen a szőlészet, borászat további fejlesztése érdekében burkolattal kell

ellátni a zártkertekbe vezető utakat. (605, 622, 631, 793 hrsz.)

A foglalkoztatás miatt meg kell őrizni a település ipari mezőgazdasági területeit, de további területnövelés nem indokolt.

A zártkertekbe vezető utak a település határában

Medina és Medina- Szőlőhegy fejlesztésének összehangolásával a turisztikai vonzerő növelhető, így a korábbi beruházások, például a szőlőhegyi volt iskola és kápolna panzióvá alakításával járó kiadások is megtérülnek.

A szépen felújított és panzióként is működtethető volt szőlőhegyi iskola és kápolna

❖ Népességmegtartás:

Javítani kell a lakásellátottság színvonalát, bővíteni kell a területi választékot. Az elmúlt években nem épült új lakás, bár a teljes közműhálózat kiépítése megtörtént. A rendszerekre csatlakozott lakások számának növelése további feladat. Csak emlékeztetőül: a lakásoknak csak 2/3- a (266) használ vezetékes vizet, a szennyvízhálózatra 116 lakás van bekapcsolva, és kevesebb, mint 1/3 -ad (111) lakásban használnak gázt.) A lehetőségek igénybevétele elengedhetetlen ahhoz, hogy új munkahelyek teremthetők – idegenforgalom, falusi turizmus, stb. terén. Az újabb építési telkek kijelölésével, azok más településeken már jól bevált esetleges kedvezményes megvásárlásával fiatalok letelepedését lehetne ösztönözni, akár a közeli Szekszárdról is. A családi gazdaságok mellett EU-s pályázati pénzből új munkahelyeket kell teremteni, ösztönözni kell a fiatalokat arra, hogy saját vállalkozásokat kezdjenek kiépíteni, elsősorban a szőlészet, valamint a falusi vendéglátás területén. Az uniós csatlakozást követően egyre több európai forrás egészíti ki a már nálunk is jól működő, sokak által igénybe vett pályázati pénzeket. Folyamatosan kell figyelni és keresni a II. Nemzeti Fejlesztési Terv által a turizmus, a kulturális, illetve a természeti örökség védelmét is magában foglaló pályázatokat. Ezzel akár új munkahelyek létesítése is megoldható lenne hosszú távra. A régiós pályázatok keretében mód van rendezvények támogatására, a régió turisztikai kínálatának piacra jutását elősegítő kampányok és marketingeszközök támogatására, valamint források szerzésére a települések összképe javításának érdekében. A MeH-NKÖM közös pályázata a közös európai és magyar örökséghez kapcsolódó kulturális utak létesítését ösztönzi. A Dél-Dunántúli Turisztikai Régió a Széchenyi Terv keretében külön is támogatja a termékfejlesztés, ezen belül például a turisztikai szolgáltatók közötti gazdasági együttműködés hálózatszerű kiépítésének elősegítését, a túraútvonalak /vízi, kerékpáros, öko, bor, lovas/ állomáshelyeinek /szolgáltató infrastruktúrája/ fejlesztését, a kézművesek bemutatóhelyeinek és kiállításainak, tárlatainak kialakítását, vendéglátóegységek minőségi színvonalának emelését.

Fotó melléklet

A szőlőhegyi kultúrház

Egy mezőgazdasági vállalkozás telephelye Medina-Szőlőhegyen

A lebontandó „cselédház”

A Hőskert melletti kultúrház felújításra szorul

„Németek” által felújított szőlőhegyi családi házak

A református templom, mely köré konferencia-központ is épül

A Kossuth utcai épület könyvtárként és házasságkötő teremként is funkcionál

Az orvosi rendelő a Kossuth utcában

Kialakítandó park, játszótér a Kölesdi utca, Zs. Utca, Petőfi utcai háromszögben

A posta épülete a Kossuth Lajos Bajcsi utcában

Az Arany János utcai a vízevezetés megoldása nélkülözhetetlen

Az óvoda a Petőfi Sándor utcában

-3-

Itt tervezik bevezető utat a gabonaaszárítóhoz

A temetők között burkolt út kiépítése szükséges

A katolikus kápolna felé vezető út nyomvonala

Emlékmű a Hóskertben, amely köré közparkot kell létesíteni

A Siogyongye kézműves alkotóház a Kossuth utcában, mint egyik turista központ

Az ortodox templom mögötti Szerb-klub korszerűsítése szükséges

A melegvízkút feltételezett helye a vízműnél

A régi sportöltöző, melynek lebontása után a területen új sportcentrumot kell kialakítani

A 02/1 hrsz. és a 458. hrsz. területek, melyek rekultivációja szükséges

A Damjanich utcai kanyar kiszélesítése, az itt található rossz állapotú házak felújítása, lebontás után újjáépítése jelentősen javítja a faluképet

A fotókat készítette: Varga Jenő